

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT GEORGES COSMAS

föredraget den 10 juni 1999 *

I — Inledning

1. I förevarande mål har Kammarrätten i Stockholm hänskjutit en tolkningsfråga till domstolen med stöd av artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG). Frågan rör tolkningen av vissa bestämmelser i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor.¹

II — Bakgrund och förfarande

2. Bolaget Adidas AG (nedan kallat Adidas) innehar i Sverige en varumärkesrätt för olika sportartiklar och kläder. Tullmyndigheten Arlanda (Stockholm) beslutade den 16 februari 1998, efter att ha utfört en kontroll, att uppskjuta vissa varors övergång till fri omsättning, därför att den ansåg att det rörde sig om varumärkesförfalskade varor, och underrättade

samtidigt Adidas såsom varumärkesinnehavare. En representant för Adidas undersökte varorna och konstaterade att det rörde sig om varumärkesförfalskade varor.

3. Därefter ingav Adidas en ansökan till den behöriga nationella enheten (med stöd av förordning nr 3295/94) om att tullmyndigheterna skulle ingripa i enlighet med artikel 3 i samma förordning i syfte att hindra övergång till fri omsättning av varorna. Generaltullstyrelsen biföll denna ansökan den 17 februari 1998. Med tillämpning av förordning nr 3295/94 kunde de omtvistade varorna således kvarhållas fram till den 17 mars 1998, varefter den nationella tullmyndigheten inte lagligen ansågs kunna kvarhålla varorna, eftersom Adidas, som inte hade använt sig av möjligheten i artikel 6 i förordning nr 3295/94, inte hade väckt talan vid domstol.

4. Eftersom Adidas saknade kännedom om namnet på deklaranter eller mottagaren av varorna, vilket krävdes för att företaget skulle kunna väcka talan mot dessa vid

* Originalspråk: grekiska.

1 — EGT L 341, s. 8; svensk specialutgåva, område 2, volym 16, s. 77.

domstol, ansökte Adidas om att utfå uppgift om dessa namn hos tullmyndigheterna med stöd av artikel 6 i förordning nr 3295/94. Ansökan avslogs därför att den ansågs strida mot bestämmelser i den nationella sekretesslagstiftningen. Enligt denna lagstiftning får uppgifterna i fråga inte lämnas ut.

5. Adidas överklagade därefter Tullmyndigheten Arlandas beslut att vägra att lämna ut uppgift om namnet på mottagaren av varorna till Kammarrätten i Stockholm. Adidas hävdade att denna vägran medförde att förordning nr 3295/94 i praktiken inte var tillämplig och stred mot gemenskapsrätten, även om den var baserad på en nationell bestämmelse.

III — Tolkningsfrågan

6. För att avgöra i vilken utsträckning de omtvistade nationella bestämmelserna om sekretess är förenliga med gemenskapsrätten ansåg Kammarrätten i Stockholm att det var nödvändigt att hänskjuta en fråga om tolkningen av förordning nr 3295/94 till Europeiska gemenskapernas domstol. Den nationella domstolen har i synnerhet hänvisat till en punkt i förordningen, enligt vilken de nationella tullmyndigheterna är skyldiga att underrätta varumärkesinnehavaren om namn på deklaranter och/eller mottagaren av varor,

som har befunnits vara varumärkesförfalskade. Den nationella domstolens fråga har följande lydelse:

”Utgör rådets förordning (EG) nr 3295/94 hinder för nationella rättsregler enligt vilka namn på deklaranter eller mottagare av importerade varor, som av varumärkesinnehavarna befunnits vara förfalskade, inte får lämnas ut till varumärkesinnehavarna?”

IV — Relevant gemenskapslagstiftning

7. Enligt artikel 1.1 a i förordning nr 3295/94 skall denna förordning fastställa de omständigheter under vilka tullmyndigheterna skall ingripa ”i fråga om varor som misstänks vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade och som

- införs för fri omsättning, export eller återexport,
- påträffas då kontroll sker av varor som hänförs till ett suspensivt arrangemang enligt artikel 84.1 a i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullko-

dex för gemenskapen eller återexporteras, vilket kräver anmälan”.

lagöverträdelse. Tullmyndigheten skall ha rätt att uppskjuta varornas övergång till fri omsättning eller kvarhålla dem under en tid av tre arbetsdagar så att rättighetsinnehavaren hinner lämna in en ansökan om ingripande enligt artikel 3.”

8. Effektiviteten i det system för att bekämpa handeln med oäkta varor som införts genom gemenskapsförordningen beror i stor utsträckning på det intresse som varumärkesinnehavaren visar för att försvara sina legitima intressen. Varumärkesinnehavaren uppmanas begära att åtgärder skall vidtas beträffande de varor som kränker dennes rättighet. I artikel 3.1 i förordning nr 3295/94 stadgas följande: ”I varje medlemsstat kan en rättighetsinnehavare inge en skriftlig ansökan till den behöriga enheten vid tullmyndigheten om att denna skall ingripa om varorna har hänförs till någon av de situationer som avses i artikel 1.1 a.”

10. Därefter stadgas följande i artikel 5 i förordning nr 3295/94: ”Det beslut som beviljar rättighetsinnehavarens ansökan skall omedelbart överlämnas till de tullkontor i medlemsstaten som antas bli berörda av de varor som i ansökan anges vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade.” Det beslut varigenom rättighetsinnehavarens ansökan beviljas avslutar det första skedet i förfarandet. Det fortsatta förfarandet regleras av bestämmelserna i kapitel IV i den omtvistade förordningen, som har titeln ”Villkor för ingripande av tullmyndigheterna och av de myndigheter som är behöriga att besluta i sak”.

9. Artikel 4 i förordning nr 3295/94 innehåller följande bestämmelser, som är avsedda att underlätta varumärkesinnehavarens uppgift: ”Om tullkontoret kan konstatera att varor är förfalskade eller pirattillverkade vid de kontroller som utförs enligt något av de tullförfaranden som avses i artikel 1.1 a innan en ansökan från rättighetsinnehavaren har lämnats in eller bifallits, kan tullmyndigheten, enligt gällande lagstiftning i medlemsstaterna i fråga, om den vet vem som är rättighetsinnehavare, underrätta denne om risken för en

11. I artikel 6.1 i förordning nr 3295/94 stadgas följande: ”Om ett tullkontor till vilket beslutet om att bevilja en ansökan från rättighetsinnehavaren har överlämnats enligt artikel 5, efter att om så är nödvändigt ha rådgjort med den sökande, finner det klarlagt att de varor som har hänförs till någon av de situationer som avses i artikel 1.1 a motsvarar beskrivningen av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna i detta beslut, skall tullkontoret uppskjuta frigörandet av varorna eller kvarhålla dessa.

Tullkontoret skall omedelbart underrätta den enhet som behandlade ansökan enligt artikel 3. Denna enhet eller tullkontoret skall genast underrätta deklareranten och den person som ansökte om ingripande. *I enlighet med de nationella bestämmelserna om skydd av persondata, industri- och affärssekretess och yrkesmässig och administrativ konfidentialitet skall det tullkontor eller den enhet som behandlade ansökan på rättighetsinnehavarens begäran underrätta honom om deklarerantens namn och adress om dessa är kända, så att rättighetsinnehavaren kan begära att de behöriga myndigheterna fattar ett beslut i sak.*² Tullkontoret skall ge den sökande och de personer som berörs av något av ingripandena i artikel 1.1 a möjlighet att inspektera de varor vilkas frigörande har skjutits upp eller som har kvarhållits...”

12. I artikel 7.1 i förordning nr 3295/94 stadgas följande: ”Om det tullkontor som avses i artikel 6.1 inte inom tio arbetsdagar efter anmälan om frigörande eller kvarhållande har underrättats om att ärendet har hänskjutits till den behöriga myndighet som skall fatta beslut i sakfrågan enligt artikel 6.2 eller om att den vederbörligen bemyndigade myndigheten har vidtagit temporära åtgärder, skall varorna frigöras under förutsättning att alla tullformaliteter har uppfyllts och att kvarhållningen återtagits. Denna period kan i lämpliga fall förlängas med högst tio arbetsdagar.”

V — Relevant nationell lagstiftning

13. I 9 kap. 2 § sekretesslagen³ föreskrivs att sekretess gäller för uppgift som inhämtats vid tullkontroll och som inte omfattas av undantaget i 9 kap. 1 § första stycket tredje—sjätte meningarna i samma lag. Enligt sistnämnda bestämmelse får uppgift hos Tullverket lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

VI — Svaret på tolkningsfrågan

14. A. Rådets förordning nr 3295/94 syftar till att stävja en företeelse som är särskilt farlig för den fria handeln. Såsom anges i andra övervägandet i förordningen ”[vållar h]andel med varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor... avsevärd skada för laglydiga tillverkare och grossister och för innehavare av upphovsrätt eller närstående rättigheter och vilseleder konsumenterna...”. Genom att anta denna förordning avsåg gemenskapslagstiftaren att skapa ett effektivt system för att stävja ovannämnda olagliga verksamhet huvudsakligen genom ett system med förbud och tullkontroller.

2 — Min kursivering.

3 — SFS 1980:100.

Det skall även noteras att tullkontroller som sker vid gränserna är av mycket stor betydelse för gemenskapen även av ett annat skäl. Om en varumärkesförfalskad eller pirattillverkad vara inte kvarhålls vid gränsen i en medlemsstat kan varan därefter cirkulera fritt inom gemenskapen.

15. Av det skälet har man särskilt insisterat på att det är nödvändigt att tullmyndigheterna ingriper när det finns en risk för att varor som har tillverkats i strid med immaterialrättsliga regler släpps ut på marknaden. Detta ingripande består antingen i att "de uppskjuter varornas övergång till fri omsättning, export eller återexport", om varorna misstänks vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade, eller "i att de kvarhåller dessa varor om de hänförs till ett suspensivt arrangemang eller återexporteras, vilket kräver en anmälan, så länge som det är nödvändigt för att kunna avgöra om varorna verkligen är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade".⁴ För att sådana åtgärder skall kunna vidtas krävs att varumärkesinnehavaren begär att tullmyndigheterna skall ingripa och att ansökan beviljas. I undantagsfall och för att skyddet skall vara fullständigt är det möjligt att tillfälligt kvarhålla varorna till dess varumärkesinnehavaren ingett en ansökan och ansökan beviljats. Under alla omständigheter är det de nationella myndigheterna som är behöriga att fatta beslut i sak rörande varumär-

kesinnehavarens talan som beslutar om vad som slutligen skall ske med de omtvistade varorna.

16. Det framgår med klarhet av vad som anförts ovan att varumärkesinnehavaren fyller en viktig funktion i gemenskapens system för att bekämpa handeln med varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor. Det krävs att varumärkesinnehavaren tar initiativet för att varorna skall kvarhållas och för att de nationella myndigheter som är behöriga att besluta i sak i ärendet definitivt skall bestraffa denna illegala handel. Följaktligen är gemenskapens förbudssystem, som införts genom förordning nr 3295/94, till stor del beroende av att varumärkesinnehavaren har tillgång till utförliga och uttömmande upplysningar för att det skall fungera tillfredsställande. Av det skälet föreskrivs i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 att upplysningar skall lämnas ut till innehavarna av den berörda immateriella rättigheten. I synnerhet föreskrivs att deklarantens namn och adress och även mottagarens namn och adress skall uppges, om dessa är kända, vad gäller varor som tullmyndigheterna har funnit det klarlagt motsvarar beskrivningen av de "varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna".

17. Detta är för övrigt den grundläggande skillnaden mellan förordning nr 3295/94 och förordning (EEG) nr 3842/86,⁵ som var föregångare till, och upphävdes genom,

4 — Åttonde övervägandet i förordning nr 3295/94.

5 — Rådets förordning (EEG) nr 3842/86 av den 1 december 1986 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning av varumärkesförfalskade varor (EGT L 357, s. 1).

förordning nr 3295/94. Enligt den tidigare lagstiftningen gavs varumärkesinnehavaren inte tillgång till uppgifter om deklaranter och mottagaren av varor redan då myndigheten funnit det klarlagt att dessa varor "motsvarade beskrivningen av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna", om den behöriga nationella myndigheten ännu inte hade fattat ett beslut i sak. Enligt artikel 7.3 i förordning (EEG) nr 3842/86 var det först när förfarandet hade avslutats och de omtvistade varorna hade befunnits vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor som "det berörda tullkontoret eller den behöriga myndigheten... på begäran av varumärkesinnehavaren [skulle] underrätta honom om namnen på och adresserna till avsändaren, importören och mottagaren av de varor som befunnits vara varumärkesförfalskade, om detta inte strider mot nationell rätt...". I förordning nr 3295/94 föreskrivs däremot att upplysningar skall lämnas ut till varumärkesinnehavaren vid två skeden under förfarandet. Enligt artikel 6.1 andra stycket skall upplysningar lämnas ut till och med innan den behöriga nationella myndigheten har fattat ett beslut i sak (det vill säga till och med innan de omtvistade varorna har befunnits vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade). Vidare skall upplysningar lämnas ut enligt artikel 8.3 när förfarandet har avslutats och det har klarlagts att varorna är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade.

18. Av detta följer att den utökade rätt till upplysningar som varumärkesinnehavaren har tillerkänts direkt hör samman med att dennes funktion i förfarandet har utvidgats. Denna person har i princip till "uppgift" att vända sig till de nationella myndighe-

terna som är behöriga att fatta beslut i sak, för att få ett slutgiltigt beslut om huruvida de kvarhållna varorna är äkta eller ej. Om namn på deklaranter och/eller mottagaren av varorna inte får lämnas ut till varumärkesinnehavaren är det omöjligt för denne att vända sig till de behöriga nationella myndigheterna. Det system som förordning nr 3295/94 syftar till att införa förlorar annars oundvikligen en stor del av sin praktiska nytta eller blir till och med helt verkningslöst.

19. Den ifrågavarande bestämmelsen i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 innehåller emellertid en motsägelse. Även om varumärkesinnehavaren skall ta initiativet att vända sig till de behöriga nationella myndigheterna som beslutar i frågan huruvida de omtvistade varorna verkligen är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade — vilket varumärkesinnehavaren inte kan göra utan att ha kännedom om namnen på de personer mot vilka talan skall väckas — får denne endast del av uppgifter avseende dessa personer om detta sker i enlighet med de nationella bestämmelserna "om skydd av persondata, industri- och affärssekretess och yrkesmässig och administrativ konfidentialitet". Om man följer ordalydelsen i denna bestämmelse medför tillämpningen av denna bestämmelse två problem. Å ena sidan är det inte uteslutet — gemenskapslagstiftaren tycks till och med vid första anblicken medge att så sker — att de upplysningar som lämnas ut till varumärkesinnehavaren inskränks på ett genomgripande sätt eller att upplysningar undantas. Å andra sidan är det svårt att se hur gemenskapens system för att bekämpa varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor skall kunna fungera på ett

effektivt sätt i de fall där det enligt den nationella lagstiftningen är förbjudet att lämna ut uppgifter om deklaranter och, i den mån det är möjligt, mottagaren av de omtvistade varorna till varumärkesinnehavaren. I korthet uppstår följande motsägelse. Trots att det är väsentligt att upplysningarna i fråga lämnas ut till varumärkesinnehavaren för att gemenskapens kontroll- och förbudssystem skall fungera, tycks det ankomma på medlemsstaterna att bedöma om dessa upplysningar skall lämnas ut, och det är inte uteslutet att en medlemsstat inför ett generellt och absolut förbud mot att lämna ut upplysningarna i fråga, åtminstone om man endast ser till ordalydelsen i de omtvistade bestämmelserna i förordning nr 3295/94.

nämnda undantaget inte är tillämpligt. Uppgifterna i fråga, som avser namnet på deklaranter och/eller mottagaren av varorna, får inte lämnas ut till Adidas, eftersom det inte står klart att dessa kan röjas utan att dessa personer lider skada eller men. Av detta följer således att den nationella lagstiftningen i förevarande mål utgör hinder för att uppgifterna lämnas ut enligt Adidas begäran. Följaktligen uppstår frågan i vilken utsträckning artikel 6 i förordning nr 3295/94 utgör hinder för att tillämpa en nationell lagstiftning, enligt vilken (med avvikelse från vad som föreskrivs i artikel 6.1 andra stycket i denna förordning) uppgifterna i fråga endast i undantagsfall får lämnas ut till varumärkesinnehavaren.

20. B. Det problem som just har konstaterats utgör kärnpunkten i tolkningsfrågan.

21. Vid en bedömning av den gällande svenska lagstiftningen, såsom den har citerats och analyserats av den hänskjutande domstolen, framgår särskilt att den nationella sekretesslagen omfattar samtliga uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden som de offentliga myndigheterna har inhämtat vid tullkontroll. I undantagsfall upphävs förbudet mot att lämna ut de omtvistade uppgifterna, om uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

22. I förevarande mål har emellertid den nationella domstolen påpekat att det ovan-

23. Innan denna fråga behandlas anser jag att det är nödvändigt att ta upp några frågor i förevarande mål som kräver förtydliganden. Det framgår av handlingarna att Adidas har ansökt om att få uppgifter om namnet på mottagaren av de omtvistade varorna för att kunna väcka talan vid nationell domstol. I avsikt att undvika en saknad av andra uppgifter förutsätter jag att det i Sverige är domstol som är den myndighet som är behörig "att besluta i sak", i den mening som avses i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94. Domstolen saknar dessutom kännedom om i vilken mån det i den svenska lagstiftningen eventuellt föreskrivs att kontroll kan ske *ex officio*, exempelvis genom att tvisten hänskjuts till domstol, såsom myndighet behörig "att besluta i sak", till följd av att tullen eller en annan förvaltningsmyndighet översänder handlingarna i ärendet, det vill säga utan att varumärkesinnehavaren behöver väcka talan. Om det föreligger en möjlighet för behörig nationell domstol att utföra en

kontroll *ex officio*, undanröjs delvis det hinder mot att tillämpa förordning nr 3295/94 på ett effektivt sätt som annars följer av omöjligheten att lämna ut uppgifter till varumärkesinnehavaren.

24. Trots denna ovisshet förblir den nationella domstolens fråga av betydelse. Ovan har konstaterats att i enlighet med det system som införts genom förordning nr 3295/94 ankommer det i princip på varumärkesinnehavaren att vidta nödvändiga åtgärder beträffande de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna. För att varumärkesinnehavaren skall kunna vända sig till de nationella myndigheter som är behöriga att besluta i sak är det emellertid nödvändigt att denne har kännedom om uppgifter avseende de personer mot vilka talan skall väckas, det vill säga deklaranter och/eller mottagare av varorna. Även om gemenskapslagstiftaren har godtagit att det förekommer nationella bestämmelser om skydd av persondata, industri- och affärssekretess eller administrativt konfidentialitet, kvarstår alltså frågan, i vilken utsträckning det i dessa nationella bestämmelser kan föreskrivas ett förbud mot att lämna ut uppgifterna i fråga annat än i undantagsfall.

25. C. I det yttrande som kommissionen ingav till domstolen föreslog den en lösning som förenar dessa uppfattningar och som gör det möjligt att anse att det inte föreligger någon konflikt mellan de omtvistade gemenskapsbestämmelserna och nationell rätt. Kommissionen har med rätta påpekat att det grundläggande syftet med det system

som införts genom den omtvistade förordningen anges i artikel 2 i förordningen. I denna artikel föreskrivs följande: "Övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varor som efter genomförandet av förfarandet enligt artikel 6 har befunnits vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade skall vara förbjuden." Tolkningen och tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna och de berörda nationella bestämmelserna skall bidra till att uppnå detta syfte. Därefter har kommissionen angett att i förevarande mål kan detta syfte endast uppnås om namnet på deklaranter och/eller mottagare av de omtvistade varorna får lämnas ut till Adidas. Kommissionen har emellertid medgett att det är möjligt att göra en lämplig tolkning av bestämmelserna i den svenska sekretesslagstiftningen, som inte hindrar gemensprättens ändamålsenliga verkan eller äventyrar att den omtvistade lagstiftningens grundläggande syfte uppnås.

26. Enligt kommissionen är det möjligt att bifalla Adidas ansökan om att få tillgång till tullmyndigheternas uppgifter om namnet på deklaranter och/eller mottagare av varor och samtidigt tillämpa den svenska sekretesslagen. Kommissionen har i synnerhet åberopat det undantag som föreskrivs i 9 kap. 2 § sekretesslagen, jämförd med 1 § första stycket tredje—sjätte meningarna i samma lag, där det föreskrivs att uppgift hos Tullverket får lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Kommissionen har föreslagit en tolkning, enligt vilken det i de fall där utlämnandet av namnet på deklaranter och/eller mottagare av varor till varumärkesinnehavaren tycks omfattas av förbuden i förordning nr 3295/94 — trots att det i artikel 6 i samma förordning

föreskrivs att sådana uppgifter skall lämnas ut — i princip är möjligt att lämna ut dessa uppgifter genom att tillämpa det undantag som, såsom nämnts, föreskrivs i den svenska sekretesslagstiftningen. Enligt kommissionen innebär det att utlämnandet av uppgifterna i princip inte kan medföra att den enskilde (deklaranten och/eller mottagaren av varor) lider skada eller men, vilket gör att utlämnandet är tillåtet.

27. Kommissionens ståndpunkt grundas på två argument som hämtats från bestämmelserna i förordning nr 3295/94. De behöriga nationella förvaltningsmyndigheterna skall enligt artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 så snart de finner det klarlagt att vissa varor "motsvarar beskrivningen av de varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varorna" genast underrätta deklaran- ten om detta konstaterande. Deklaranten kan således återta de omtvistade varorna, som på så sätt inte släpps ut på marknaden. Medlemsstaterna har vidare enligt artikel 3.6 i förordning nr 3295/94 även möjlighet att begära att varumärkes- innehavaren ställer en säkerhet, som är avsedd just att skydda tredje mans rättigheter som eventuellt påverkas av den tullkontroll som skett. De personer som framför allt tillhör denna kategori är deklaran- ten och mottagaren av de varor som kontrollerats. Mot bakgrund av ovan anförda omständigheter har kommissionen dragit slutsatsen att mot den särskilda bakgrund som tillämpningen av artikel 6 i förordning nr 3295/94 utgör skall undan- taget från den sekretessregel som föreskrivs i den svenska lagstiftningen tillämpas. Detta innebär att det i princip måste medges att det är möjligt att på varumär-

kesinnehavarens begäran underrätta honom om deklarantens namn och adress och även om varumottagarens namn och adress, om dessa är kända, för att möjliggöra för varumärkesinnehavaren att vända sig till de myndigheter som är behöriga att besluta i sak, eftersom utlämnandet av dessa uppgifter inte medför att de personer som uppgifterna avser lider skada eller men. Dessa personer skyddas genom att de kan vidta de åtgärder de önskar när de underrättas om misstankarna rörande varornas äkthet. Om varorna slutligen visar sig verkligen vara äkta kan de vidare erhålla skadestånd för den skada de har lidit genom att den av varumärkes- innehavaren ställda säkerheten tas i anspråk.

28. Kommissionens ovannämnda tolkning härrör från principen om att nationell rätt skall tolkas i enlighet med gemenskaps- rätten. Såsom domstolen uttryckligen har fastslagit i ett flertal domar skall den behöriga domstolen i den mån det är möjligt tolka de nationella reglerna "mot bakgrund av gemenskapsbestämmelsernas ordalydelse och syfte".⁶ När domstolen

6 — Se exempelvis dom av den 16 december 1993 i mål C-334/92, Wagner Miret (REG 1993, s. I-6911; svensk specialutgåva, volym 14), punkt 20, av den 7 december 1995 i mål C-472/93, Spano (REG 1995, s. I-4321), och av den 13 november 1990 i mål C-106/89, Marleasing (REG 1990, s. I-4135; svensk specialutgåva, volym 10). Dessa domar avsåg införlivandet av gemenskapsdirektiv med den nationella rättsordningen. Principen om "konform tolkning" avser emellertid även fall rörande tillämpningen av gemenskapsförordningar, när nationella myndigheter genom dessa direkt får viss normgivningskompetens. Trots att en förordning till sin natur inte kräver att nationella åtgärder vidtas för att säkerställa att förordningen införlivas med nationell rätt, kan det med andra ord dock föreskrivas att förordningen skall tillämpas i enlighet med vissa redan befintliga nationella regler. Förordning nr 3295/94 tillhör denna särskilda grupp. I dessa fall anser jag att hänvisningen till principen om att nationella bestämmelser skall tolkas "mot bakgrund" av gemenskapsrätten är av betydelse.

har till uppgift att erinra de nationella domstolarna om deras skyldighet att tolka bestämmelser i nationell rätt på ett sätt som är förenligt med tillämpliga gemenskapsbestämmelser är den, enligt min mening, inte behörig att meddela den nationella domstolen vilken tolkning som möjliggör överensstämmelse mellan de nationella bestämmelserna och kraven i gemenskapslagstiftningen. Endast den nationella domstolen är behörig i denna fråga. Domstolens uppgift är endast att tolka relevanta gemenskapsbestämmelser. Den nationella domstolen skall vid tillämpningen av denna tolkning själv välja hur den skall gå till väga för att den nationella rättsordningen i landet skall överensstämma med kraven i gemenskapslagstiftningen.

sätt att tillämpa de omtvistade gemenskapsreglerna på ett så tillfredsställande sätt som möjligt. Den nationella domstolen har möjlighet att om den så önskar underlåta att tillämpa det nationella förbud som utgör hinder för tillämpningen av gemenskapsbestämmelsen eller försöka att tolka de nationella bestämmelserna på ett sätt som undanröjer hindret i fråga. Vad gäller fallet med Adidas har emellertid den nationella domstolen uttryckligen angett att det, enligt den rådande tolkningen av den nationella sekretesslagstiftningen, är omöjligt att lämna ut namnet på deklaranter och/eller mottagaren av varor till varumärkesinnehavaren, eftersom utlämnandet av dessa uppgifter till sin karaktär anses kunna medföra att den enskilde lider skada eller men.

29. Om ovannämnda påpekanden överförs till denna tvist leder det till slutsatsen att domstolens uppgift är att ange i vilken mån förordning nr 3295/94 utgör hinder för en nationell lagstiftning som i princip förbjuder att man till varumärkesinnehavaren lämnar ut namn på deklaranter och/eller mottagare av varor, eller som endast i undantagsfall tillåter att dessa uppgifter lämnas ut. Om den omtvistade gemenskapslagstiftningen inte utgör hinder för att det i nationell rätt föreskrivs ett sådant omfattande förbud mot utlämnandet av dessa uppgifter, kan den nationella domstolen ogilla Adidas talan utan att närmare analysera den nationella lagstiftningen. Om den nationella domstolen däremot skulle anse att de relevanta bestämmelserna i förordning nr 3295/94 står i strid med ett så omfattande nationellt förbud mot att lämna ut uppgifter till varumärkesinnehavaren, skall den nationella domstolen i enlighet med principen om gemenskrävtens företräde försöka att finna ett

30. D. Följaktligen, och trots kommissionens intressanta synpunkter rörande möjligheten att tolka de nationella bestämmelserna "mot bakgrund" av förordning nr 3295/94, har tolkningsfrågan ännu inte besvarats i sak. Hur omfattande kan nationella inskränkningar i utlämnandet till varumärkesinnehavaren av uppgifter om deklaranter och mottagaren av varor, som myndigheten har fastslagit är oäkta, vara och ändå stå i överensstämmelse med den omtvistade gemenskapslagstiftningen? Såsom angetts ovan tycks ordalydelsen i artikel 6 i förordning nr 3295/94 innehålla en motsägelse, eftersom en bokstavstolkning av andra stycket i punkt 1 riskerar att förleda läsaren till att tolka bestämmelsen som att den ger den nationella lagstiftaren total frihet, inte bara att införa inskränkningar i möjligheten att underrätta varumärkesinnehavaren, utan även att helt utesluta denna möjlighet.

31. Av en teleologisk och systematisk tolkning av dessa bestämmelser, som är den tolkning som jag har insisterat på ovan, följer att gränserna för medlemsstaternas befogenhet att företa en skönsmässig bedömning beträffande inskränkningarna i de uppgifter som lämnas ut till varumärkesinnehavaren är tämligen snäva. Till stöd för denna ståndpunkt kan följande argument anföras. Såsom framgår av innehållet i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 är, för det första, den generella regel som införts av gemenskapslagstiftaren att uppgifter skall lämnas ut till varumärkesinnehavaren. *E contrario* får de nationella hindren mot att lämna ut dessa uppgifter endast vara av undantagskaraktär. Det andra argumentet är av större vikt. Med hänsyn till den avgörande funktion som varumärkesinnehavaren fyller i gemenskapens kontrollsystem på området är utlämnandet av namn på deklaranten och mottagaren av varor till varumärkesinnehavaren av väsentlig betydelse, och inskränkningar i utlämnandet av dessa uppgifter får inte äventyra att förordningens syften uppnås. Slutligen — och kanske viktigast av allt — har gemenskapslagstiftaren infört regler som skyddar deklaranten och mottagaren av varor som är föremål för kontroll, så att deras rättigheter eller intressen inte skadas av att deras namn och adress lämnas ut till varumärkesinnehavaren. Dessa personer underrättas genast när myndigheten finner det klarlagt att de kontrollerade varorna "motsvarar beskrivningen" av varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor. Varumärkesinnehavaren får dessutom endast använda de uppgifter som han får tillgång till med stöd av artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 för att "begära att de behöriga myndigheterna fattar ett beslut i sak". Om dessa uppgifter används i andra syften är de föreskrivna skall varumärkesinnehavaren ersätta den skada som deklaranten eller mottagaren därigenom har åsamkats. Utgivandet av skadestånd för

denna skada eller varje annan skada som dessa personer eventuellt lider — exempelvis på grund av att varor har kvarhållits som slutligen har befunnits vara äkta — underlättas av att det uttryckligen föreskrivs att de behöriga nationella myndigheterna får kräva att varumärkesinnehavaren ställer säkerhet.

32. Mot bakgrund av det ovan anförda anser jag att när man tillämpar de "nationella bestämmelserna om skydd av persondata, industri- och affärssekretess och yrkesmässig och administrativ konfidentialitet", som det hänvisas till i förordning nr 3295/94, inom den särskilda ram som förordning nr 3295/94 utgör, får detta inte ske på ett sätt som inskränker möjligheten att lämna ut uppgifter till varumärkesinnehavaren, som föreskrivs i de berörda bestämmelserna i förordningen, så att förordningen fråntas all ändamålsenlig verkan. De nationella inskränkningarna av eller förbuden mot denna möjlighet att lämna ut uppgifter till varumärkesinnehavaren är i synnerhet endast förenliga med den berörda gemenskapslagstiftningen om de uppfyller vissa villkor. De skall vara avgränsade och berättigade och de får inte uppställa hinder mot att uppgifter lämnas ut till varumärkesinnehavaren som inte står i proportion till det syfte som eftersträvas. Vad gäller det andra och det tredje villkoret finner jag att nationella inskränkningar och förbud endast är berättigade om skyddet för mottagarens och deklarantens rättigheter och intressen, som säkerställs genom det system som införts genom förordning nr 3295/94 (inskränkning i användandet av

de uppgifter som varumärkesinnehavaren har tillgång till, ställandet av en garanti), är otillräckligt. Under alla omständigheter krävs att de nationella bestämmelser varigenom dessa inskränkningar och förbud införs har en klar och särskild motivering till att de är nödvändiga.

av namn på och adress till deklaranten och mottagaren av varor, vars äkthet har kontrollerats, överensstämmer med de grundläggande reglerna om skydd för privatlivet och människors personliga frihet.

33. Om dessa generella konstateranden tillämpas i föreliggande mål leder det till slutsatsen att gemenskapslagstiftningen i fråga — trots att den ger medlemsstaterna möjlighet att införa inskränkningar i och förbud mot de uppgifter som lämnas ut till varumärkesinnehavaren — utgör hinder mot nationell lagstiftning som innehåller en generell bestämmelse, som förbjuder att uppgifterna i fråga lämnas ut till varumärkesinnehavaren eller endast tillåter det i undantagsfall. En nationell inskränkning av detta slag är varken avgränsad eller berättigad och strider mot proportionalitetsprincipen. Sammanfattningsvis undergräver inskränkningen den ändamålsenliga verkan av förordning nr 3295/94 och skall således inte tillämpas.

35. I gemenskapens primärrätt föreskrivs skydd för grundläggande mänskliga rättigheter, såsom de rättigheter som anges i Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och som framgår av medlemsstaternas grundlagstraditioner.⁷ Skyddet för privatlivets sekretess, inom ramen för rätten till privatliv och människors personliga frihet, är en allmän gemenskapsrättslig princip som anges i artikel 8 i Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Detta skydd ingår även i en gemensam grundlagstradition i medlemsstaterna och hör direkt samman med det europeiska medborgarskap som fastställs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

34. E. I bedömningen ovan har jag undersökt frågan om att lämna ut namn på deklaranten och mottagaren av vissa varor till varumärkesinnehavaren endast med hänsyn till särskilda regler i gemenskapens sekundärrätt, nämligen reglerna i förordning nr 3295/94. Det återstår dock att fastslå i vilken utsträckning denna särskilda gemenskapslagstiftning och de möjligheter att lämna ut uppgifter till varumärkesinnehavaren som tillåts genom denna är förenliga med gemenskapsrättens grundläggande bestämmelser och allmänna principer. Det är i synnerhet nödvändigt att fastslå i vilken utsträckning utlämnandet

36. Domstolen har erinrat om nödvändigheten av att skydda privatlivet i framför allt två kategorier av mål. För det första när den har bedömt beskaffenheten hos och omfattningen av de kontrollbefogenheter

⁷ — Se framförallt artikel F 2 i EU-fördraget (nu artikel 6.2 EU i ändrad lydelse), undertecknat i Maastricht den 7 februari 1992, samt artikel 6.1 och 6.2 EG.

som kommissionen har tillerkänts vid tillämpningen av konkurrensreglerna. Domstolen har haft anledning att hänvisa till privatlivets oökränkbarhet, som följer av den grundläggande rätten till privatliv, och har dessutom upphöjt nödvändigheten av att skydda varje person mot ingripanden av offentliga myndigheter i dennes privata verksamhetsfär till en allmän gemenskapsrättslig princip.⁸ För det andra har domstolen i personalmål fastslagit att rätten till privatliv "är en grundläggande rättighet som skyddas av gemenskapens rättsordning". Den har även angett att denna rätt särskilt inbegriper "rätten för envar att hålla sitt hälsotillstånd hemligt".⁹

37. Gemenskapsinstitutionerna har inte uttömmande reglerat frågan om skydd av persondata och affärs- och industrisekretess samt administrativ konfidentialitet. Det är för övrigt av denna anledning som det i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 hänvisas till de nationella bestämmelserna. Gemenskapslagstiftaren har emellertid gripit sig an en närliggande fråga, nämligen frågan om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter. Det rör sig om

direktiv 95/46/EG.¹⁰ Det är utmärkande att i tionde övervägandet i detta direktiv belyses det nära sambandet mellan, å ena sidan, reglerna om behandling, spridande och användande av personuppgifter och, å andra sidan, iakttagandet av de grundläggande rättigheterna och i synnerhet rätten till privatliv. Av detta skäl skall lagstiftningsarbetet på gemenskapsnivå och på nationell nivå ha som gemensam nämnare att garantera "en hög skyddsnivå inom gemenskapen".¹¹

38. Det framgår av såväl ovannämnda rättspraxis som av direktiv 95/46 att skyddet för fysiska och juridiska personers privata verksamhetsfär har en viktig plats bland de rättsprinciper som inrättats genom gemenskapens rättsordning. Emellertid varken kan eller skall detta skydd vara oinskränkt. Domstolen har ansett att grundläggande rättigheter får begränsas, "förutsatt att begränsningarna verkligen ligger i linje med eftersträlvade mål av allmänt intresse och inte i förhållande till dessa innebär ett överdimensionerat och oacceptabelt ingrepp som väsentligt skadar dessa rättigheter".¹² Med stöd av denna princip har domstolen ansett att en sökande till en tjänst som tjänsteman vid en gemenskapsinstitution inte kan åberopa rätten att hålla sitt hälsotillstånd hemligt för att vägra att genomgå ett AIDS-test före anställning.¹³ På samma sätt måste en

8 — Se i synnerhet dom av den 21 september 1989 i de förenade målen 46/87 och 227/88, Hoechst mot kommissionen (REG 1989, s. 2859; svensk specialutgåva, volym 10), punkterna 17 och 19, av den 17 oktober 1989 i mål 85/87, Dow Benelux mot kommissionen (REG 1989, s. 3137), och av den 17 oktober 1989 i mål 97/87, Dow Chemical Ibérica m.fl. mot kommissionen (REG 1989, s. 3165; svensk specialutgåva, volym 10).

9 — Domstolens dom av den 5 oktober 1994 i mål C-404/92, × mot kommissionen (REG 1994, s. I-4737), punkt 17. Se även förstainstansrättens dom av den 28 juni 1996 i mål T-500/93, Y mot domstolen (REGP 1996, s. IA-335; II-977), av den 18 december 1997 i mål T-90/95, Gill mot kommissionen (REG 1997, s. P-IA-471; P-II-1231) och av den 11 mars 1999 i mål T-66/98, Gaspari mot parlamentet (ännu inte publicerad i rättsfallssamlingen).

10 — Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, s. 31).

11 — Tionde övervägandet i direktiv 95/46.

12 — Domen i det ovannämnda målet × mot kommissionen (ovan fotnot 9), punkt 18, och dom av den 8 april 1992 i mål C-62/90, kommissionen mot Tyskland (REG 1992, s. I-2575), punkt 23.

13 — Domen i det ovannämnda målet × mot kommissionen (ovan fotnot 9).

tjänsteman vid en gemenskapsinstitution, som vill få ersättning för vissa utgifter för läkarvård från sjukkassan, lämna de medicinska uppgifter som han tillfrågas om och kan inte åberopa medicinsk sekretess för att undgå denna skyldighet.¹⁴

39. Det är samma anda som har inspirerat upphovsmännen till direktiv 95/46. De har inte ansett att rätten till skydd för privatlivet är oinskränkt, vilket skulle innebära ett generellt förbud mot urval och behandling av personuppgifter. I stället för att föreskriva absoluta förbud understryks i direktivet nödvändigheten av att säkerställa jämvikten mellan intressena i fråga med beaktande av framför allt proportionalitetsprincipen. Behandlingen av personuppgifter skall således utföras med den berörda personens samtycke "eller vara *nödvändig*¹⁵ för ingåendet eller utförandet av förpliktelser i enlighet med ett avtal som är bindande för den registrerade, eller fordras enligt lagstiftning vid utförandet av något som är i det allmännas intresse eller är ett led i myndighetsutövning eller vara i en... persons intresse".¹⁶ Behandlingen skall således avse uppgifter som är "*adekvata, relevanta och nödvändiga med hänsyn till de ändamål för vilka de behandlas*"¹⁷.¹⁸ Två andra överväganden i direktiv 95/46 är av intresse i förevarande mål. För det första slås det uttryckligen fast att medlemsstaterna på grund av gemenskapsrätten kan tvingas att avvika från direktivets bestämmelser om rätten till till-

gång till uppgifter, om skyldigheten att informera enskilda personer och om uppgifternas kvalitet för att uppnå syften som är nödvändiga för att förebygga brott, för brottsutredningar och åtal samt överträdelser av etiska regler.¹⁹ Slutligen är det tillåtet att göra undantag från det skydd som direktivet ger berörda personer när användandet av vissa uppgifter "är nödvändig[t] för ett avtal eller ett rättsligt anspråk, när skyddet av väsentliga samhällsintressen kräver det, till exempel vid internationellt utbyte av uppgifter mellan skattemyndigheter eller tullmyndigheter..."²⁰

40. Följande slutsatser kan dras av bedömningen ovan av den särskilda juridiska fråga som har behandlats här. Inledningsvis är det inte oskäligt att de uppgifter som tullmyndigheterna inhämtar vid utövandet av dess uppgifter och som avser namn på deklaranten och mottagaren av varor, som är föremål för en tullkontroll, omfattas av ett förbud mot att lämna ut personuppgifter, eftersom uppgifterna faller under den skyddade privata verksamhetsfären. Ett företag som importerar och exporterar varor har alla skäl att inte vilja att konkurrenterna, de personer med vilka det gör affärer samt konsumenterna får tillgång till uppgifter om dess verksamhet. Denna regel är emellertid inte självklar i de särskilda fall som avses i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94. I denna artikel föreskrivs att uppgifter skall lämnas ut till varumärkesinnehavaren för att säkerställa vissa intressen som anses skyddsvärda i gemenskapens rättsordning. Dels rör det sig

14 — Se domarna i de ovannämnda målen Gill mot kommissionen och Gaspari mot kommissionen (ovan fotnot 9).

15 — Min kursivering.

16 — Trettionde övervägandet i direktiv 95/46.

17 — Min kursivering.

18 — Tjugoåttonde övervägandet i direktiv 95/46.

19 — Se fyrtiotredje och fyrtiofjärde övervägandena i direktiv 95/46.

20 — Femtioåttonde övervägandet i direktiv 95/46.

om det allmänna intresset av att bekämpa handeln med varumärkesförfalskade eller pirattillverkade varor, dels syftar artikeln till att skydda immateriella rättigheter.

eller pirattillverkade varorna". Med andra ord föreskrivs det inte i förordningen att privatlivets sekretess eller affärsmässig sekretess skall hävas för alla personer vid tullklarering av varor, utan endast i de fall där det föreligger allvarliga misstankar om överträdelse.

41. Jag anser således att gemenskapslagstiftaren med hänsyn till den lösning som valts i artikel 6 i förordning nr 3295/94 på ett korrekt sätt har vägt in de intressen som föreligger, nämligen dels intresset hos deklaranten och mottagaren av varor, dels intresset hos varumärkesinnehavaren och marknaden i allmänhet. Även om denna lösning skulle anses medföra en inskränkning i skyddet av deklarantens och varumottagarens privata verksamhet, strider den inte mot gemenskapsrättens allmänna principer, eftersom denna inskränkning är berättigad och motiverad och står i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av proportionalitetsprincipen.

43. Såsom angetts ovan har utlämnandet av namnet på mottagaren och deklaranten till varumärkesinnehavaren ett klart avgränsat syfte. Den som får tillgång till dessa uppgifter får endast använda dem för att begära att de behöriga nationella myndigheterna skall fatta beslut om huruvida varorna i fråga verkligen är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade. Jag vill upprepa att nödvändigheten av att bekämpa vissa överträdelser eller att bedriva rättskipning anses motivera att undantag införs i de regler som antagits för att skydda privatlivet och affärssekretessen.²¹

42. Följande argument stöder detta påstående. För det första sker utlämnandet av uppgifterna i fråga till varumärkesinnehavaren enligt förordning nr 3295/94 vid ett skede då det redan föreligger allvarliga misstankar om att de varor som är föremål för tullkontroll inte är äkta, nämligen när de behöriga förvaltningsmyndigheterna anser att dessa varor "motsvarar beskrivningen av de varumärkesförfalskade

44. Slutligen är de ytterligare garantier som deklaranten och mottagaren tillförsäkras av betydelse. Jag har beskrivit dessa garantier ovan och jag anser att det är nödvändigt att erinra om dem. För det första framgår av ordalydelsen i artikel 6.1 andra stycket i förordning nr 3295/94 att, innan varumärkesinnehavaren underrättas om deklarantens och mottagarens namn och adress, den behöriga förvaltningsenheten underrättar dessa om de misstankar som

21 — Se exempelvis vad jag anfört ovan i punkt 37 angående direktiv 95/96.

föreligger beträffande de omtvistade varornas äkthet. De kan följaktligen vidta åtgärder, huvudsakligen genom att återta varorna. För det andra, vilket är viktigast, skyddas deklaranten och mottagaren av varor av den säkerhet som ställs av varumärkesinnehavaren för det fall denne missbrukar de uppgifter som han har fått tillgång till enligt artikel 6 i förordning nr 3295/94 eller om det efter förfarandet

konstateras att de kvarhållna varorna inte är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade.

45. Följaktligen kan artikel 6 i förordning nr 3295/94 inte anses strida mot gemenskapsrättens allmänna principer.

VII — Förslag till avgörande

46. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen skall besvara tolkningsfrågan på följande sätt:

Artikel 6.1 andra stycket i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor utgör hinder för nationell lagstiftning som i princip förbjuder eller endast i undantagsfall tillåter att namn och adress avseende deklaranten och mottagaren av varor, som är föremål för tullkontroll, lämnas ut till varumärkesinnehavaren, när dessa uppgifter möjliggör för varumärkesinnehavaren att begära att de behöriga nationella myndigheterna skall fatta beslut om huruvida dessa varor är varumärkesförfalskade eller pirattillverkade.